

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemai nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 24.

V Ljubljani, v ponedeljek 30. januarija 1893.

Letnik XXI.

„Slovanski Svet“ grozi z razkolom!

Z Goriškega, dne 28. jan.

„Slovanski Svet“ piše do besede: „Utegne priti čas, morda prej, ko bi mislil kdo, da mnogokateri duhovnik ostane brez črede.“ Tako grozi „Slovanski Svet“ v drugi številki leta 1893.

Bliznji povod tej grožnji, kakor je videti iz istega lista, je odkritosrčna izpoved „Slovenčevega“ vredništva: da noče nikdar z načelnostnimi nasprotniki katoliške resnice v miru živeti.

Pristni povod je „Slovanskega Sveta“ mržnja do katoliške cerkve in nje vredbe. Hoče-li dokazov? Drugi pravi povod je nevolja. Peče ga, da slovenska duhovščina „Slov. Sveta“ ne podpira z naročnino, da svari ljudstvo svoje pred „Slovanskim Svetom“, kot listom, ki bi rad zasejal mej Slovence protikatoliške nazore. „Gleda se, — jadicuje „Slovanski Svet“ — jako grdo, ko bi bil naročen na kak drug list, kakor na „Slovenca“, „Rimskega Katolika“ in „Danico“. . . . Konservativni stranki sta zabranjena po višjem povelju posebno „Slovenski Narod“ in „Slovanski Svet“. Tretji povod je: vidna rast katoliške zavesti mej Slovenci. Kdor teži po razkolu, vsekako ne more biti zadovoljen z zaupnicami, s katerimi obsipa dobro ljudstvo kranjsko posvečeno osebo svojega škofa, poslano nam od samega rimskega papeža!

Sredstva, s katerimi upa „Slovanski Svet“ razklati slovensko ljudstvo od katoliškega slovenskega duhovstva, so iz istega članka razvidna:

1. „Slovanski Svet“ skuša slovensko ljudstvo preslepiti, češ, da ona stranka na Slovenskem, ki je v društvu s škofi nam od Rima poslanimi, ni katoliška, ampak protikatoliška. Hoče „Slovanski Svet“ citatov? — Na to obrekovanje odgovarjamo; Mi ne delamo v temi! Dokler so škofje v jedinstvu

z Rimom, — oni so merilo katolištva. Ali „Slovanski Svet“ vé za kako drugo merilo?

2. „Slovanski Svet“ skuša slovenske duhovnike slovenskemu narodu razkričati za nevedneže: „Vse stremljenje „Slovenčev“ je, svojo stranko ohraniti v nevednosti; . . . naši nasprotniki računajo na nevednost priprostega ljudstva“ l. c. — Odgovarjamo: Ne slovenski katoličani, ampak — liberalci so računali na nevednost slovenskega ljudstva. Katoliški shod in zaupnice so menda dovoljni dokazi zavednosti!

3. „Slovanski Svèt“ skuša razupiti slovensko duhovščino in katoliške lajike za terorizovane „od zgoraj“. In ti — méni „Slovanski Svet“, — naj bi bili voditelji Slovencev! „Nasprotna stranka je komandovana, kakor nekdanji uradniki. . . . Izobraženemu duhovskemu stanu so takorekoč zvezane roke.“ — Odgovarjamo: Kaka svoboda mora v Vašem taboru vladati, pričajo psovke, s katerimi ste ometavali one, koji svojemu prepričanju sledeč so se opogumili udeležiti katoliškega shoda. Sicer pa nam katoličanom ni vsaka pokorščina — terorizem, niti vsak opomin terorizovanje. Vsaka vojska, ki hoče zmagati, mora se držati discipline!

4. „Slov. Svet“ skuša najprej naščuvati bogoslovce nasproti predstojnikom, duhovnike nasproti škofom. V tem zmislu izkorišča citat: „Kje pa je zapisano, da morajo kleriki in lajiki uklanjati se v vseh političnih rečeh škofovskim ukazom?“ — Odgovarjamo, to ni nikjer zapisano. Pač pa so dolžni uklanjati se v takih rečeh, katere brezverski in razkolni svet sicer za čisto politične smatra, katere so pa po razsodbi neizmotljivega učitelja katoliške resnice rimskega papeža in škofov faktično — verske. Določevati pa, kaj je verska zadeva, kaj politična, neso poslani lajiki niti navadni duhovniki, ampak papež in v soglasju z njim dotičnega duhovnika ali lajika — škof. Da bi pa mi slovenski katoliški duhovniki in svobodni

lajiki bili od svojih pastirjev „komandovani“ v resnično čisto političnih rečeh — kakor uradniki — odklanjamo! Tudi „Slov. Sv.“ vé, da je to le obrekovanje.

5. Do svojega namena upa „Slov. Svet“ priti posebno z razširjevanjem liberalnih listov, posebno „Slov. Sveta“ in „Slov. Nar.“ On piše: „V vsakem kraju nahaja se več ali manj tudi listov naše stranke, po katerih pride preprosti narod do prepričanja, da vera ni toliko v nevarnosti, pač pa naša narodnost. Utegne priti čas, morda prej kot bi mislil kdo, da mnogokateri duhovnik postane pastir brez čede.“ — Kdor ima ušesa, naj čuje! „Slov. Svet“ stavi obstoj narodnosti slovenske v nasprotje z jedinstvom v katoliški cerkvi! Slovensko ljudstvo naj torej obrne hrbet katoliškemu svojemu duhovstvu, katoliškim svojim škofom, papežu . . . tedaj še-le bo rešilo svojo narodnost. Za take namene se trudi ta list. To upa doseči, kajti: „V vsakem kraju nahaja se več ali manj tudi listov naše stranke.“ Toliko moč prisvaja tisku. Pozor, čuvarji sijonjski!

Letos začetkom leta — kakor poroča „Slov. Svet“ — so „Slovanski Svet“ priporočali ali inserate prinesli mej drugimi tudi „Edinost“, „Soča“ in „Domovina“.

In po takih grožnjah, po takem obrekovanju, se drzne „Slov. Svet“ katoliški stranki na Slovenskem, ki skuša take zlobne napade na edinstvo katoliške cerkve odbijati — očitajoč vprašati: „Je-li ni naloga sv. katoliške cerkve mir oznanjevati?“

Da, „Slovanski Svet“, mir oznanjevati je res naloga katoliške cerkve, pa ne edina. Nje naloga je mir oznanjevati onim, ki imajo čisto katoliško resnico v glavi in mir v srcu; nasproti onim pa, ki hočejo, kakor ti, verske resnice ljudstvu skaliti in razkol verski v srca, v družine, v narod zanesti, nasproti takim je nje naloga in neodložna dolžnost — neizprosni odpor! Liga + 1.

LISTEK.

Prvikrat z očetom k juternici.

„Šest pripovedij“, srbski napisal Lazar Lazarevič, poslovenil Ivan Novoselo.

Bil sem takrat star komaj deset let. Ni sam se ne spominjam vsega čisto natanko. Povedal bodem, koliko sem zapomnil. Tudi moja stareja sestra vé za to, a moj mlajši brat čisto nič. Nisem pal na glavo, da bi mu pravil!

Meni je tudi mati pripovedovala marsikaj, ko sem odrasel, in jo popraševal. Oče seveda nikdar ni besede znil.

On, to je moj oče, nosil se je, razumeva se, po turški. Gledam ga, kako se oblači: telovnik od rudečega žameta z nekoliko vrst zlatih vrvic, vrh njega kožuh od zelenega platna. Pas za orožje, okrašen z zlatom, za njega zataknjena nabijač z držkom od slonove kosti, nožič s srebrnimi nožnicami in z držkom od somove kosti. Vrh pasa za orožje pripaše dolg in širok turški pas, a rese od njega padajo po levem boku. Hlače s svileni vrvico in podvezo, široka dolnja dela hlače pokrivata do polovice noge v belih nogovcah in plitkih črev-

ljih. Na glavo potisne fes,¹⁾ pa ga malo nakrivi na levo stran, v rokah mu je abonos-čibuk²⁾ z ustnikom od jantra, a z desne strani pod pas je zataknjen z zlatom in steklenimi biseri prepleten mekur za tobak. Pravi gizdalin.

Nravi mi je bil — oče mi je res, ali ko sem že počel praviti, ni vredno okolišati — nravi je bil čudne. Resen prek vsake mere, pa samo zapoveda, in to on enkrat samo reče, pa ako ne storiš, beži kamor moreš! Osoren je in vedno mora biti po njegovem, t. j. nihče se ni drzil, ugovarjati mu. Kedar se pošteno razjezi, a on kolne tudi alelujo. Tepel je samo z robcem in udaril samo enkrat, ali, brate, kedar pošteno udari, hipom padaš! Lahko se razjezi; lice mu potemni, grize spodnjo ustnico, sukaje viha desni brk in trepalnice držé se kakor priraščene, a one črne oči sipajo ogenj. Joj, ko bi takrat kdo prišel in mu povedal, da nisem znal „naloge“!

Ne vem, zakaj sem se ga tako bal, naposled pa, če bi me tudi udaril enkrat, kaj zato? Ali jaz se tresem pred onimi očmi, kedar pisano pogleda pa kakor iz pračke, a ti ne veš, zakaj ni pokáj, cepneš kakor hruška.

¹⁾ Fes: rudeča turška kapa.

²⁾ Čibuk iz dreva, katero v vodi strdne kakor kamen (Vuk), čibuk, cev od pipe (vuk).

Nikdar se ni smejal, barem ne kakor drugi ljudje. Vem enkrat, držal je on na krilu mojega malega brata. Dal mu je uro, da se igra, a moj Jurček prime se ga pa riva očetu uro v usta in npenja se iz petnih žil, ker on neče ust odpreti. Jaz in sestra davila sva se od smeha, a to je tudi še očeta podražilo malo na smeh in nekolikokrat raztegne malo levo stran ustno in okoli levega očesa nabrala se mu je koža. To je bila velika redkost, in glej, tako se je on smejal, kedar se je kaj pripetilo, ko bi kdo drugi raztegnil čeljusti, da bi se žulo v Tetrebovo gostilnico.

A spominjam se zopet smrti mojega strica, s katerim je moj oče skupno trgoval in katerega je jako rad imel. Moja strina, mati, rodbina, mi deca — javkali smo, jokali in se drli, bil je celi vrišč, a moj oče nič, niti solze ni spustil, niti „uh“ rekel. Samo ko so ga nesli iz hiše, očetu zatrepeta spodnja ustnica, trese se, trese, prisloni se na vrata, bled je kakor stena in molči.

Kar je rekel, ne popusti ni za glavo. Akoravno se tudi kesa v srcu.

Vem, ko je odpustil hlapca Proka³⁾ iz službe. Vidim, da se kesa in da mu je žal, ali popustiti noče. Tega Proka je imel najrajši od vseh hlapcev. Vem samo enkrat, da ga je udaril, ker, točeč

³⁾ Prodan, narodno moško ime srbsko.

Državni zbor.

Z Dunaja, 29. januarja.

Učno ministerstvo.

Včeraj poprijel je besedo kot prvi govornik učni minister Gautsch. Govoril je glado, kakor vselej, in nekaterim govornikom dajal obljube, nekaterim pa uslavnost odtekal vsaktero ožiranje na njihove izjave. Poslanec Schlessingeru je celo rekel, da na njegov govor neče odgovarjati; če hoče kaj vedeti o bistvu elektrike itd., naj se obrne naravnost do vseučiliških profesorjev, ali pa naj se o tem pouči iz njihovih knjig. Opätü Träufelsu in knezu Lichtensteinu je minister glede verske šole in krščanske odgoje odgovarjal, da je vlada v tem oziru storila, kar je bilo mogoče, in da se hoče tudi v bodoče ozirati na to, kolikor to dopuščajo obstoječi zakoni. Salvadoriju pa je kakor lani odločno zagotavljal, da nemških šol v Tridentinskem neče odpraviti.

Za njim je govoril tirolski poslanec Zallinger, ki je naprej zavračal napad Salvadorijev na nemške šole v južnih Tirolah, rekši, da imajo starši pravico otroka svoje pošiljati v nemške šole, potem pa razpravljaj zadeve z znamenjem sv. križa v dunajskih šolah. Priznaval je, da je ministerstvo reč prav razsodilo, ali odrekel mu je pravico za to, ker je s tem segalo v pravico katoliške cerkve. Ostro je prijemal ministra tudi zaradi tega, ker nasprotuje vsakteri načelni premembi šolskih postav. Ako minister skoraj ne da povoljnega odgovora, bodo iz tega izvajali potrebne posledice.

Poljski poslanec Roskowski razpravljaj je šolske razmere na Gališkem, potem je prvokrat poprijel besedo hrvatski poslanec Spinčić, ki je prišel svoj govor hrvatski, ter ga nadaljeval nemški. Opisoval je gorostasne šolske razmere v Istri in na Primorskem sploh, ki so njemu kot bivšemu profesorju in ljudskemu šolskemu nadzorniku iz lastne skušnje znane, ter je s številkami dokazoval, kolika krivica se godi slovanskemu prebivalstvu na Primorskem v primeri z Italijani. Zlasti ostro je tudi obsojal šolstvo v Trstu, katero so slovenski poslanci že leto za letom razpravljali, ne da bi bila učna uprava italijansko gospodo v kozji rog vgnala.

Za njim se je oglasil poljski židovski poslanec dr. Byk, ki je zlasti zavračal antisemitske napade na židovstvo in tožil, da židom vedne bree dajejo, da so jim zaprte vradnije itd. Konečno uprašja vlado, zakaj trpi govore, s katerimi se pri shodih hujska zoper židovstvo?

Govorila sta še poslanca Adamek in Fournier. Prvi je zlasti razpravljaj razmere češke Komenskega šole na Dunaju, kateri ministerstvo trdovratno odreka javnost, dasi je cesar l. 1869, ko se je ustanovljajla ta šola v prospeh obrtnega poduka, daroval za njo 500 gld. Fournier je skušaj zavračati zahteve Treuinfelsove gledé verske odgoje, iz ostrega govora Zallingerjevega pa je sklepal, da bode vladi nemogoče sestaviti primeren program za novo večino v državnem zboru.

Za njim bila je seja sklenjena; na vrsto je prišlo pa še nekaj interpelacij, izmed katerih omenjamo Doblhammerjeve gledé konvertovanja vinku-

žganje, ni dobro zabil čepa na sodu, pa je izteklo skoro vedro žganja. Drugače se ga ni nikoli niti dotaknil. Vse mu je zaupal, pošiljal ga je v vasi po dolgove in marsikaj. A veste, zakaj ga je odpravil? Po nedolžnem! Videl ga je, da igra „glavo in pismo.“⁴⁾ Se le kasneje se bodete čudili.

Bilo je o Jurjevem. Prišel je Proko v prodajnico, da se mu na novo podpiše knjižica. Oče vzame 90 grošev⁵⁾ in mu reče: „Na, tukaj ti je plačilo! Jaz te več ne potrebujem; pojdi pa si išči, kje se boš mogel s krajecarji igrati!“ Potianil je Proko fes na oči, joka kakor dež in prosi. Ganilo je to mojega očeta, videl sem, ali mislite, da je popustil? Bog obvari! Vzel je samo še jeden zlat in mu ga je dal: „Na, pa pot pod noge!“ Odšel je Proko, a on se kesa, ker je odpravil po nedolžnem najboljšega hlapca. (Dalje sledi.)

⁴⁾ V savinjski dolini pravijo tej igri „fuc“, druga imena ne vem. Zbere se, nekoliko fantov dene v odmerjeno daljavo klobuk in mečejo po redu krajecarje, a vsaki gleda, da ga vrže bližje klobuka. Kateri je najbližji, vzame krajecarje, vrže jih v ris. Kar je glav, je njegovo, a ostalo vrže v ris sledeči. In tako gre dalje, dokler ne pridejo vsi na vrsto. Zadnji dobi navadno vse, ako mu kaj ostane.

⁵⁾ Groš: 8¹/₂ kr.

liranih obligacij. Minister je na to interpelacijo takoj odgovarjal, da naj lastniki ali vištniki, ki hočejo konvertovati take obligacije, vsaj do 7. februarja t. l. to haznarijo bankam, ki so prevzele konvertovanje. Sicer pa se skoraj vsi bankirji, tudi Mayer v Ljubljani ponujajo, da hočejo prekrbeti dotične konvertovanje.

Prihodnja seja bē jutri.

Političnu pregled.

V Ljubljani, 30. januarja.

Novo večina. Pogajanje ob osnovi novo večine so se baje zopet začeli. Včeraj je imel biti ministerski svet, ki se je posvetoval o predelanem vladnem programu, danes pa neki grof Taaffe zopet vsprejme vodjo levičarjev pl. Plenerja. Upanje, da bi se doseglo kako sporazumljenje se poslednji čas nikakor ni povečšalo. Levičarski listi ne kažejo nič posebnega veselja. Govori desničarjev pri debati o budgetu učnega ministerstva so jih prepričali, da desničarji nikakor ne misli privoliti, da bi se verska šola postavila z dnevnega reda. Če se pa to ne stori, pa levičarji ne morejo vstopiti v novo večino. Vlada sama menda ne upa dosti na kako sporazumljenje. Zaradi tega pa misli državni zbor odložiti do jeseni, ko le reši budget. S tem bode vse velike težave zopet odložene za nekaj mesecev. Kaj bode potem, o tem Taaffe dosti ne misli, ker on nema navade daleč gledati v prihodnost, temveč se le dalje pomaga od slučaja do slučaja.

Deželni zbori snidejo se takoj, ko se odloži državni zbor, zborovali bodo v marcu in aprilu. Pred vsem imajo rešiti deželne proračune za leto 1894, nekateri pa tudi še za letošnje leto in druge tekoče posle. Drugih važnih predlog baje vlada jim ne predloži. Češkemu deželnemu zboru morda še nobene predloge o češkonemški spravi ne predloži, ako je levica ne bode preveč silila. Vlada se boji kake državnoopravne debate. Po končanem deželnozborškem zborovanju se pa snidete delegaciji.

Delegacija bodeta pa letos v maju in juniju zborovali na Dunaju. Rešili bodeta skupni budget, kateri se že sedaj pripravljaj v skupnih ministerstvih. Ker bode od delegacij skupni budget že rešen, bode vlada pravočasno lahko sestavila proračun, da ga predloži državnemu zboru, ko se zopet snide.

Vladne premembe. Ko se jeseni zopet snide državni zbor, bode se pokazalo, kako se stvari zasučejo. Govori se, da grof Taaffe odstopi, ako se mu ne posreči, dobiti nove večine. Kot naslednika se mu imenujeta češki namestnik grof Thun in pa finančni minister doktor Steinbach. Liberalcem nobeden teh dveh ni po volji. Posebno se že sedaj branijo grofa Thuna, o katerem trdijo, da nima nobene politične sposobnosti. Njegovo delovanje v Pragi je jako neuspešno. Samo lepe manere, s katerimi se odlikuje, še ne zadoščajo ministerskemu predsedniku. Najbolj pa sevda liberalcem preseda, da Thun pripada češkemu konservativnemu plemstvu. Vpliva češkega plemstva se pa levičarji strašno bojé. Steinbach bi jim bil torej venderle ljubši, če tudi se ne vjema ž njimi v nazorih, in so mu nedavno očitali, da prepogosto hodi k spovedi.

Rusini žive v kaj neugodnem položaju. Če tudi je skoro polovico gališkega prebivalstva rusinskega, vendar imajo v državnem zboru samo šest zastopnikov. Temu je pa kriv napačen volilni red. Sklenili so sedaj predlagati, da se volilni red jim ugodno spremeni in zlasti pomnoži število poslancev vzhodno-galiških občin. Da za ta predlog dobé potrebno število podpisov, so se obrnili do Mladočehov. Če tudi je rusinski predlog popolnoma opravičen, ali vendar ni upanja, da bi imel kaj vspeha. Poljaki se mu bodo ustavljali in na poljske poslance se druge stranke rade ozirajo. Mladočeški podpisi tudi neso najboljšje priporočilo za ta predlog.

Civilni zakon na Ogorskem kmalu izgine z dnevnega reda. Vlada se še naravnost mu ni odrekla, ali mej vladno stranko se zaradi tega prikazuje razpor. Trije so izstopili že iz stranke. Posebno je Tiszino skupino in kalvince sploh poparil izstop luterškega distriktnega nadzornika Pechyja. Sedaj je jasno, da niti vsi protestanti ne odobravajo vladne cerkvene politike. Veliko drugih vladnih pristašev je pa naznanilo, da izstopi iz vladne stranke, ko bi se postavil civilni zakon na dnevni red. Vlada bode sedaj najbrž to stvar odlašala. Naravnost se ne bode izrekla, da jo za zmirom opusti, pospeševala je pa tudi na noben način ne bode, ker dobro vé, da bi s tem le sebe podkopala.

Slepartij pri italijanskih bankah ne bode preiskavala posebna parlamentarna komisija. Zbornica je vsprejela s 374 proti 184 glasovom ministerskega predsednika predlog, da se bančne zadeve v zbornici odložé za tri mesece. Ta čas bode pa vlada preiskovala pri bankah. Vlada si najbrž misli, da bode v tem času že našla sredstev, da napravi pri bankah vsaj za silo red in razne sleparije po možnosti prikrrije. Debata v zbornici je bila kaj burna. Opozicijski govorniki so očitali vladi, da proti rimski banki sedaj zaradi tega tako ostro postopa, da odvrne pozornost od drugih, zlasti narodne banke, pri katerih so še večje sleparije. Ministerski predsednik je pa predlog o parlamentarni komisiji, ki bi preiskovala razmere pri bankah, pobijal s tem, da bi to škodovalo italijanskemu kreditu v inozemstvu. Stvar je odložena za tri mesece in za toliko časa tudi vladi stališče utrjeno. Kaj bode pa potem, se pa ne more vedeti.

Cerkveni letopis.

Cerkvena slavnost v Alojzijevišču.

V Ljubljani, 29. jan.

Vsako leto praznujejo Alojzniki kolikor mogoče slovesno god svojih svetih zaščitnikov, sv. Alojzija in sv. Frančiška; letos pa so praznovali god sv. Frančiška z izredno slavnostjo. Prišli so namreč ta dan prevzvišeni pokrovitelj mil. knezoškof sami darovat sv. mašo v lepo okrašeni domači kapelici. Po sv. maši so prevzvišeni vladika prav po očetovsko nagovorili svoje gojence. „Resno je človeško življenje,“ tako nekako so govorili, „ker je od njega zavisna naša večnost. Posebno resno je vaše življenje, ki ste se odločili, da bodete kedaj skrbeli ne le za svojo dušo, ampak tudi za duše drugih. Zato vestno spolnajte svoje verske dolžnosti ter ne zane-marjajte sredstev, katerih vam mnogo ponujaj domači zavod.“

Nato so prevzvišeni pokrovitelj gojence opozarjali posebno dveh stvarij. Polagali so jim posebno na srce, naj se varujejo slabega berila. Večji del posvetne književnosti — tudi slovenske — obložuje na različne načine nenravnost. In šolska mladina, žal, kaj rada sega po prepovedanem sadu in si tako kuži svoja mlada srca. Grozni so nasledki slabega berila. Koliko smrtnih gréhov se stori že vsled branja samega! Pa tudi kasneje, koliko hudih skušnjav vsled slabega berila! Kajti spomin in domišljija nista v naši oblasti. Drug zel sad, ki ga rode slabe knjige, je neznačajnost. To kažejo jasno vzgledi iz življenja.

Potem so višji pastir opominjali gojence, naj se zavedajo, da so v cerkvenem zavodu, naj živé res cerkveno življenje.

Muogokrat beró posebno v zgodovinskih knjigah o zlobnih obrekovanjih papežev in škofov. Ljudje, ki pri vsaki priliki zatrjujejo, da so dobri katoličani, razločujejo mej cerkvijo in njenimi predstojniki, kar pa se ločiti ne dá. Trdijo, da je cerkev sovražnica napredku, narodnosti, — in drugega mnogo. „To naj vas pa ne vznemirja, dragi moji,“ — tako nekako so nadaljevali, — „delajte, mislite in čutite s sveto cerkvijo, kakor delajo, mislijo in čutijo sv. oče, kakor dela in misli vaš škof. Veselite se, kadar je cerkev vesela; žalujte, kadar ona žaluje!“ Zeleč gojencem in njihovim starišem in sorodnikom božjega blagoslova, so sklenili prevzvišeni svoj govor, katerega je gotovo vsak gojencec hvaležno zapisal v svoje srce. Bog daj, da obrodi obilo sadu!

Po cerkveni slovesnosti so prevzvišeni obiskali vse gojence v svojih sobah ter so prijazno z vsakim nekoliko govorili. Opominjali so jih tudi ondi, naj živé vedno tako, kakor zahteva visoki poklic, katerega so si izvolili, ter naj, kakor za vednostno, skrbé tudi za omiko sreč!

Lepše bi Alojzniki pač ne bili mogli praznovati domačega praznika. Hvaležnost, ki so jo dolžni svojemu prevzvišenemu pokrovitelju, pokažejo kedaj v dejanju kot zvesti sinovi sv. cerkve, z vsem srcem udsni svojemu škofu.

Socijalne stvari.

„Blač“ — spisal O. Šim. Milinović; str. 40. stane 30 kr. pri upravnistvu kat. Dalmačije, Zadar. V tej knjižici opisuje učeni frančiškan, se dauji nadškof barski, iako zanimivo celo zgodovino starodavne hrvatske prestolnice kraj Spletja.

(Pogreb kanonika Marna.) Droben sneg je padal včeraj na zemljo in belil grob, izkopan, da vsprejme enega izmed naših blažjih sinov, ker jih je rodila domovina slovenska, kanonika profesorja Josipa Marna. — Pogreb je bil veličasten in dostojen slavnemu pokojniku. Sočutje ob prebitki, nenadomestni izgubi kazalo se je od vseh strani. Ljudstvo hodilo ga je kropiti kar v množicah, od daljnih krajev pa so dobajala sožalna pisma. Ne omenjamo posamičnih slovenskih izjav, ki so došle v obilnem številu, pač pa nam je omeniti, kako so čutili ta britki udarec z nami Slovenci tudi sosede in bratje naši, Hrvati. Odbor „Matice Hrvatske“ poslal je „Matici Slovenski“ ta le telegram: Primitve naše bratske sožaljenje nad gubitkom Vašega prezasluznega predsednika. Neka mu bude kao žarnim svedeniku-domoljubu, udanom prijatelju in odgovornemu mladeži, kao odličnom slovenskom piscu i uglednom „Matici“ predsedniku vječen spomin med narodom slovenskim! Slava mu!“

Odbora sv. jeronimskega društva telegram se glasi: „Društvo sv. Jeronima izjavlja svoju bratsku sučut „Matici Slovenskoj“ nad smreu prezasluznoga njezina predsednika. Slava mu!“

Dr. Celestin poslal je iz Zagreba nastopno brzovjavo: V imenu tukajšnjih členov „Matice Slovenske“ izražam iskreno sožalje radi izgube dičnega Josipa Marna.

Kresta pokojnikova je bila ozaljšana z mnogimi krasnimi vencii, katere so darovali razni gimnazijski razredi, profesorji-kolege obeh gimnazij, „Matica Slovenska“, „Katoliško tiskovno društvo“ itd. Pred hišo so blagoslovili pokojnikovo truplo prevz. gospod knez in škof ter vodili spreved v stolno cerkev, kjer so opravili cerkvene obrede, iz cerkve pa je vodil žalni spreved, katerega so se udeležili načelniki raznih oblastev in nešteta množica ljudstva ml. g. stolni prost dr. Klofutar. Med drugim so došli iz Zagreba brat pokojnikov, prof. Fran Marn s sinom Vladimirom, v imenu „Matice Hrvatske“ tajnik Kostrenčič, v imenu sv. Jeronimskega društva predsednik dr. Suk.

Gospodje bogoslovi so krasno peli pred hišo: „Slovo mrtvim“ (besede Slomšekove), v stolnici: „Ego sum resurrectio“ (P. Angelik Hribar) in na pokopališču: „Nad zvezdami“.

Po opravljenem cerkvenem obradu je profesor in podpredsednik „Matice“, Levcec, spregovoril nastopne lepe besede:

„Dnevi naših let — o njih je sedemdeset, in pri močnejših osemdeset let; in kar jih je več, so težave in bolečine!“

Psalm 90. 10.

Prečastiti prijatelj! pa, čigar umrjoče ostanke izročamo danes hladni zemlji, niti psalmistovih let ni učkal!

A dasi nam prerano vzet, „veliko je končal!“

Tam pa, kjer je doslej bival in deloval, kjer sta njegovo blago srce in njegov bistr um stvarila nesmrtna književna dela, tam je nastala nenadomestna praznina!

Iskren kristijan in vzoren duhovnik, v pravem pomenu Istinič in Resnicki, kakor se je sam rad imenoval, je z zgovorno besedo in spretnim peresom stavil vzore in branil večne resnice krščanstva!

Nam učteljem predrag tovariš, goreč za občni razvoj vsega našega slovenskega šolstva, je z modrim svétom lajšal težave našega stanú ter hodil pred nami svetel vzgled neumorne delavnosti.

Svojim učencem skrben učenik je vodil našo mladino celih petintrideset let ter v njeno dozvetno srce zasejal mnogokatero plemenito zrnce, ki se je pozneje razrastlo v zeleno drevo, v drevo, ki zdaj rodi in bode še rodilo stotice sad Slovencev!

Marijiv, kakor čebela, in delaven, kakor mravlja, nam je v neminljivih spisih opisal „obeto naših imenitnih dela“ korenito ocenil dične naše pesnike in pisatelje, ter prvim

veleumom našega naroda, Linhartu in Vodniku, Prešernu in Levstaku, Metelku in Bleiweisu, Kopitarju in Ravnikarju, in mnogim drugim preteklih vekov in zadnjih daj postavil sijajne spomenike — „aere perennius!“

Sam temeljito učen, je čislal znanje, kjer ga je našel; sam strpljiv in krotkega srca, je netil okoli sebe ogenj miru in spravo, ogenj prave krščanske ljubezni in iskrenega spoštovanja.

„Globoč bil mu um, čut gorá“

Odagor je dan,

Značaj je skoval si krepak,

Kot gore nezmaján!“

Boljšega možá pač v zadnjih dnéh ni imela Ljubljana in okolo tega možá smo se zbirali radi zastopniki raznih stanov in raznovrstnega prepričanja, kadar nas je sklical in vabil na složno delovanje v srečo in omiko našega národa.

Postavili smo ga na čelo prvemu našem književnemu zavodu — idealni celoskupnosti slovenske.

Previdno, modro in vseučno je po valovitem morju krmil ladjo naše „Slov. Matice“, dokler mu na veliko žalost vse slovenske zemlje krmilo ni padlo — žel veliko prerano iz njegove srečne roke!

A Tvoj pepel naj tihí mir pokriva!

Prerano vzet veliko si končal!

Objema Te mladika večno živa;

Dokler Sloven svoj jezik boče znal.

Med nami bodejo živele

Nesmrtna Tvoja dela!

Mnogo solzâ se je prelilo ob grobu pokojnikovem; v tiho žalost vtopljeni ločili so se udeleženci pogreba s pokopališča, dobro vedoč, kako dragocen zaklad značajnosti, vernosti in marljivosti nam je s pokojnikom zakrila gomila — žal da tako prerano.

Počivaj v miru, blagi naš vzornik, odvzela nam je nemila smrt Tvoje truplo, a duha Tvojega skalnato-vernega in biserno-domoljubnega ne vzame narodu slovenskemu nobena sovražna sila!

Svetila Ti večna luč!

(Slovensko gledališče.) V soboto predstavljali so gledališču „Valensko svatbo“. Najprej nekaj besed o igri sami. Narod rumunski redi, kakor je to tudi drugih narodov slaba navada, precej židov. Nehvaležnost pa je plačilo sveta. Rumunski žid Marco Brociner, sedaj nemški časnikar in „literat“ na Dunaju, izvršuje svoj literarni posel že nekaj let na ta način, da slika v podlistkih in povestih Rumune v kolikor mogoče slabi luči. Ni treba posebej poudarjati, da tudi kolikor moči „pikantno“. Jedna teh povestij, „Jonel Fortunat“ po naslovu, zdela se je znanemu nemškemu pisatelju Ludoviku Ganghoferju tako imenitna, da je mahom sklenil, dramatisirati jo. Ta sklep je, žalibog, v istini izvršil, in pod imenom „Valenska svatba“, igra v štirih dejanjih, prišel je l. 1889 izdelek v knjižico. Za potrebno reklamo so okrbeli kolege pisateljev, dunajski časnikarji, kateri so porabili v ta namen — Rumune same. Ti se v „Valenski svatbi“ ne opisujejo baš laskavo. Neizmerne veliko pijejo: vino, žganje, vse vprek. Toda ne samo pijanost, tudi druge lepe čednosti pripisujejo se Rumunom v tej igri. Zato so Rumuni proti takim insinuvacijam ugovarjali po listih. Ropot bil je gotov, in igra doživela je pisateljema v veselje in dobiček do 100 predstav. Uspeh reklame. Igra, ki sicer na nekaterih mestih res kaže dramatično nadarjenost Ganghoferjevo, deluje z drastičnimi sredstvi: strup in kroglja imata v njej glavno ulogo. Moralni duh, ki preveva igro, ni najboljši. „Senzacija“ torej vzbuja ta igra vsekako. Ali je pa to sploh namen gledališča, ali je to osobito potreba slovenskemu gledališču, o tem bi se dalo govoriti mnogo. Res se v obče trdi, da je „nervozno“ naše stoletje in „senzacija“ željno, toda zdi se nam, da se slovenskega gledališča igralni načrt preveč ozira osobito na ti dve lastnosti našega stoletja. „Valenska svatba“, „Rajni Toupinel“ in enake igre so repertoaru našem prav nepotrebne „dike“. O predstavljanju igre reči moramo, da so igralci storili svojo dolžnost.

(Mohorjeva družba.) Kakor vemo, izdala bode letos Mohorjeva družba Slomškovo knjigo: „Življenja srečna pot“. — V tej knjigi nahajaš samih zlatih nauk za mladenče — pa tudi za

može. Pridjane so tudi zlahtne spovedne, obhajilne in mašne in druge molitve. Upamo, da nam poda naslednje leto slavna Mohorjeva družba drugo, tej sovratno knjigo: „Krščansko devišvo“ za žensko mladost. Dasi ravno je vse izvrstno, dandanes še nedoseženo, kar nam je pisala blaga roka Slomškova, vendar sta krona vseh njegovih del: „Življenja srečna pot“ in „Krščansko devišvo“. Slomšek je poznal duha, pa tudi dušne rane in potrebe našega ljudstva, da nobeden tako. Vedel je pa tudi ranam in potrebam najboljših zdravil in pomočkov. Takih dušnih navodih nahajaš za mladino ravno v knjigi: „Življenja srečna pot“. Odkrivajo se razni prepredi, za mladenče silno navarna — podajajo razna zdravila za mlado, strastno srce tolikanj potrebna. — Popisuje se življenje raznih mladenčev — sedaj svetnikov — najrazličnejših rodov in stanov; vmes pa se vpletajo lepi nauki za razmere in potrebe naših mladenčev toliko spretno, mikavno in ginljivo, da se je čuditi. — Že mi je knjiga znana prav nadrobno, vendar rad še pogledam v njo. Vse je tako resnično, tako prikladno, pa tako milo.

(Odlikovanje.) Presvetli je cesar odlikoval predsednika zbornice notarjev za Kranjsko, ljubljanskega notarja blagorod. gospoda Jerneja Zupanca z vitezkim kričem Franc Jožefovega reda. Zaslužne so prsi, katere bo djeilo vitesko znamenje križa, kajti g. J. Zupanc je sedaj starosta v Ljubljani bivajočih svetnih rodoljubov slovenskih, ki že nad pol stoletja stoji vedno v prvih vrstah odličnih in odličnih bojevnikov za pravico slovenskega naroda, odlikovanec je član večinoma vsem tukajšnjim domačim društvom in blag podpornik vsega dobrega. Zagotovljen naj bo častit starosta, da se z njim vred njegovega odlikovanja radujejo vsi Slovenci, ki priznajo njegove obilne zasluge. Prezasluznemu novemu vitezcu želimo iskreno, naj mu znamenje cesarske milosti in domoljubne požrtvovalnosti krasí njegove pri še mnogo, mnogo let.

(Koze na Radovici.) Poroča se nam: Cesar smo se najbolj bali, prišlo je i k nam. V sosednih slovenskih in hrvaško-žumberških farah imajo že dalje časa koze. Nas so se dozdej ogibale, a zdaj jih imamo tudi mi. V petek je bil tu gosp. okrajni zdravnik iz Črnomlja; otrokom in odrasčenim je stavil koze in odločil, da šola preneha.

(Zlobnost.) Pri znani gostilni na Dilcah je zapeljal senar voz sena na tehtnico pred hišo. Neznani hudodelnež vtaknil je mimogrede v seno ostanek tleče smodke. K sreči so še o pravem času zapazili dim ter potegnivši voz izpred hiše pogasili ogenj. Drugače bi bila dliska poslopja, ki so večinoma krita s slamo, kaj lahko pogorela.

(Iz Gorice.) V „Sloginih“ zavodih poučeval je krščanski nauk do letošnjega leta čast. g. dr. Hilarij Zorn, katehet na goriški realci. Odkar se je preselil čast. gosp. Sim. Gregorčič v mesto, opravlja on ta posel.

(Iz Volč.) Naš rojak gosp. Jožef Hvala, c. kr. uradnik pri tržaški pošti, poročil se je pretečeno sredo z gospico Zofijo Strukelj. Čestitamo!

(Dr. Matej Lutman †.) Dne 24. jan. t. l. je preminul po kratki a mučni bolezni za legarjem v Lipaljevici v Kanalski dolini na Koroskem tamošnji župnijski upravitelj, velečast. gosp. dr. Matej Lutman, vzoren duhovnik in odločen, navdušen narodnjak. Pokojnik se je porodil dne 13. marca 1853. l. v St. Andreži pri Gorici; ljudsko šolo je obiskoval v rojstni vasi l. 1859 do 1863, iz katere je prišel l. 1863 v četrti normalni razred v Gorici. Gimnazijsko je obiskoval v Gorici l. 1864—1872. Od leta 1872 do 1876 je poslušal zgodovinska, modroslovna in filologična predavanja na vseučiliščih v Pragi, Heidelbergu in Gradu. Leta 1876 je vstopil v celovško duhovno semenišče. Za tretje leto je napravil izvanredne izpite in bil dne 20. jul. 1878 v mašnika posvečen. Kaplanoval je v Zelezni Kapli in Sovodji, bil je župnijski oskrbnik v Malem Cerknem in Trebnjem, odkoder je šel koncem oktobra l. 1882 v Rim kot kaplan v zavodu „S. Maria dell' Anima“, kjer je ostal do konca šolskega leta 1884. Vrnit se je iz Rima kot „doktor rom. jur. canonum“ Potem je bil nekoliko časa župnijski upravitelj v Steuerbergu, dne 23. avg. 1885. pa je nastopil župnijo v Dvoru, kateri se je odpovedal l. 1886. V jeseni tega leta poklicali so ga za špirtuvala v celovško duhovno semenišče, kjer je ostal pa radi neugodnih mu razmer samo jedne leto. Že dne 24. julija 1887. l. je nastopil župnijo Gorje, koje je pastiroval do 30. aprila 1892. A Gorje postale so njemu gorje! V tamni noči dne 18. maja 1888,

v praznik Kristusovega vnebohoda, je namreč, vračaje se s podružničnega shoda v Bistrici na svoj dom, zdrčal v globočino kakih 10 metrov in je obvisel celo noč za nogo na nekem grmu. Ves spodnji život otrpnel mu je radi tega, da celih deset mesecev ni mogel maševati. Ščasoma se mu je zdravilo samo toliko povrnilo, da je mogel s palco kakih pet minut daleč hoditi. Vkljub temu je od 1. 1889 naprej župnijo zopet sam oskrboval. Dne 19. nov. 1891 se je župniji odpovedal in koncem aprila 1892 stopil v stalni pokoj in se preselil v Ljubno pri Podnartu na Kranjskem. Meseca novembra istega leta je nastopil zopet pastirsko službo kot župnijski upravitelj v L'paljivasi v kanalski dolini. — Blagi pokojnik opravljal je svoje duhovske dolžnosti vestno in natanko. Kot župnik trudil se je mnogo za probujo slovenskega ljudstva in stal odločno na braniku za svete pravice slovenskega naroda! Bodi mu zatorej obranjen med Slovenci blag spomin! Večna luč mu svetila! —ru—

(Vipavska čitalnica) vabi na „Vodnikovo veselico“, katero priredi s prijaznim sodelovanjem pevskega zbora „Edinost“ v Ajdovščini dne 2. februarja t. l. v svojih prostorih. — Vspored: 1. Lisinski: „Gradč bieli“. 2. Majer: „Tičica gozdna“. 3. Prolog. 4. „Izgubljeni sin“, narodna igra s petjem v dveh delih. 5. Šaljivi govor. 6. Prosta zabava. — Začetek ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina 30 kr., sedež 20 kr., k plesu 1 gid. — K obilni udeležbi vabi uljudno ODBOR.

Društva.

(Šaleška čitalnica v Šoštanju.) Vabilo k veselici, katero priredi „šaleška čitalnica“ v Šoštanju dne 2. februarja t. l. v svojih prostorih. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina: Za osebo 50 kr., obitelj 1 gid., kmetski udje 30 kr. Vstop dovoljen samo udom in vabljenim gostom. Vspored: 1. H. Volarič: „Za dom“, moški zbor. 2. Kreutzer: „Podoknica“, četverospjev. 3. Hugolin Sattner: „Na planine“, moški zbor s četverospjevom. 4. A. Foerster: „Njega ni“, četverospjev. 5. Fran Gerbič: „Pred slovesom“, četverospjev. 6. A. Nedved: „Lubezen in pomlad“, moški zbor s tenor samospjevom. 7. Koželjski: „Slanca“, četverospjev. 8. A. Hajdrih: „Jadransko morje“, moški zbor. — Ples.

Telegrami.

Dunaj, 30. januarija. Ob današnji obletnici smrti carjeviča Rudolfa sta bila cesar in cesaričinja pri črni maši v komorni kapeli. Cesar ostal je dalje časa pri sarkofagu v tihi molitvi. Nemško veleposlaništvo je na ukaz nemškega cesarja poslalo venec.

Budimpešta, 30. januarija. 300 delavcev ogerske tovarne za puške je ustavilo delo.

Budimpešta, 30. januarija. Zbornica poslancev je odklonila Listov predlog, da se polagoma osnuje samostojna ogerska vojska. Dovolila je vojaške novince. Minister Fejervary je zavračal očitjanje, da se ponemčuje ogerska deželna bramba. Naglašal je pa, da je potreben jednoten jezik za občevarjanje, ker je ogerska deželna bramba poklicana, da sodeluje s skupno vojsko.

Berolin, 29. januarija. Vojaška komisija je končala generalno debato. Caprivi je izjavil, da vojaška predloga nema namena, upreti se kaki momentanni hudi nevarnosti, temveč pripraviti se sploh za stanje, ki je zmatrati za trajno nevarno.

Rim, 29. januarija. Zaprli so ravnatelja trgovskega in kreditnega oddelka trgovskega ministerstva Monzillija. Monzillija bodo tožili, da je bil podkupljen od rimske banke.

Rim, 30. januarija. Vojvodinja madridska je nakrat umrla.

Palermo, 29. januarija. Zaradi nepokorščine zaprli so tukajšnje vseučilišče.

Barcelona, 30. januarija. Mej liberalnimi in protiliberalnimi dijaki je tukaj nastal razpor in pretep zaradi ustanovitve protestantske kapele v Madridu. Več dijakov je bilo ranjenih.

London, 30. januarija. „Times“-u poroča se iz Kajire, da je sultan Riazu-paši podelil Osmani-red prve vrste z dijamanti.

Washington, 29. januarija. Na Havaji se je osnoval odbor, ki je odpravil monarhijo in nastavlil začasno vlado, ki bode vodila vladne posle, dokler se ne končajo pogajanja z Združenimi državami o združenju. V ta namen odposlalo se je semkaj vojaško odposlanstvo.

Umrlj so:

27. januarija. Jožef Marn, umir. o. kr. prof., kanonik, 61 let, Pred škofijo 10, srčna hiba — Jožef Terdina, mizar, 34 let, Krakovske ulice 12, jetika.

28. januarija. Ferdinand Matschek, zasebnik, 74 let, Mestni trg 24, marasmus senilis. — Anton Eržišnik, krojač, 30 let, Kravja dolina 11, tuberculosis pulm.

V bolnišnici:

26. januarija. Marija Brandula, sirota, 13 let, jetika. 27. januarija. Mihael Gustinčič, gostač, 67 let, Asthma bronchiale. — Štefan Bernik, gostač, 80 let, ostarelost.

28. januarija. Marija Naglič, gostija, 36 let, jetika. — Marija Cerar, delavčeva žena, 31 let, jetika.

Tuji:

27. januarija.

Pri **Maliču**: Raab; Hartman, Berger, Feitler, Frankl, Wolf, trgovci; Krauss, Fiala, potovalec, z Dunaja. — Fischer, potovalec, iz Trsta. — Mihelčič, trgovec, iz Zagorja. — Decker, trgovec, iz Monakovega. — Dessauer, trgovec, iz Frankobroda. — Wenedikter, vladni koncipijent, iz Kočevja.

Pri **Stonu**: Schwarz; Haimayer, Rosenthal, Klinger, trgovci; Schiller, Masser, Kren, potovalec, z Dunaja. — Girardi, Blohman, trgovca; Bett, potovalec, iz Trsta. — Kral, trgovec, iz Prage. — Schwarzkopf, trgovec, iz Brotterode. — Plentl, trgovec, in Wallowitsch, uradnik, iz Gradaca. — Rakove iz Kranja.

Pri **avstrijskem caru**: Logar in Matschek iz Kranja. — Razboršek, trgovec, iz Šmartna.

Pri **Južnem kolodvoru**: Radvanovitz iz Budejevic. — Jare iz Medvod.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toploterna po Celsiusu			
28	7. u. zjut.	741.0	-2.2	sl. svzh.	oblačno	0.00
	2. u. pop.	741.8	-1.0	sl. zapad	jasno	
	9. u. zveč.	741.9	-3.8	sl. vzh.	oblačno	
29	7. u. zjut.	742.0	-4.2	brezv.	oblačno	8.30
	2. u. pop.	741.8	-1.4	sl. vzh.	sneg	
	9. u. zveč.	742.4	-2.8	sl. vzh.	oblačno	

— srednja temperatura obeh dni -2.9° in -2.3°, oziroma za 1.0 in za 1.4° pod normalom.

Zahvala.

Prezvišenemu gospodu knezu in škofu ljubljanskemu, prečatnemu stolnemu kapitelju, vzlasti mil. g. stolnemu proštu, slavima „Matema“ hrvatski in slovenski, društvu sv. Jeronima, gospodom profesorjem gimnazijskim in šolski mladini, raznim društvom, prijateljem in znancem in sploh vsem, ki so premilemu mojemu bratu

Josipu

izkazali zadnjo čast, darovali krasne vence, ali kakorkoli izrazili svojo ljubezen in spoštovanje nepozabnemu rajncemu v ime vse rodovine izreka najpriščenjšo zahvalo

Franjo Marn,

82 l. gimnazijski profesor v Zagrebu.
V Ljubljani, dne 30. jan. 1893.

Zahvala.

Podpisanca najtoplejšo zahvaliva za iskreno sožalje in obilno udeležitev ob pogrebu prečast gospoda dekana

Janeza Koprivnikarja

prečast. g. kanonika in dekana J. Plisa, čč. g. duhovnika iz dekanije in izven dekanije, blagorodnega gospoda okrajnega glavarja Del-Cotta z Logatca in g. uradnik z Vrhnike, g. župana G. Jelovška in občinski odbor „Katol. društvo rokodelskih pomočnikov“, „Čitalnico“, ognj-gasno društvo z Vrhnike in z Verda, pevski zbor in sploh vse farane ter pripor. čava prečast. rajnika v spomin in molitev.

Na Vrhniki, dne 26. jan. 1893.

Peter Bohinjec, Štefan Rihar, kapelana.

Svoji k svojim!

Priznано najboljšje
in najcenejše

čebelno-voščene sveče

priporoča

Oroslav Dolenc

(2 10-10)

v Ljubljani.

Svoji k svojim!

Dunajska borza.

Dne 30. januarija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98	gld.	00	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98		40	
Zlata renta 4%, davka prosta	116		50	
Papirna renta 5%, davka prosta	101		85	
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	999		—	
Kreditne akcije, 160 gld.	325		—	
London, 10 funtov strl.	120		90	
Napoleonodor (20 fr.)	9		63	
Cesarski cekini	5		68	
Nemških mark 100	59		22	

Dne 28. januarija.

Ogerska zlata renta 4%	114	gld.	35	kr.
Ogerska papirna renta 5%	101		45	
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147		—	
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	163		50	
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	195		50	
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97		50	
Zastavna pisma	100		80	
Kreditne srečke, 100 gld.	193		75	
St. Genois srečke, 40 gld.	67		75	

Ljubljanske srečke, 20 gld.	23	gld.	—	kr.
Avstr. ruščega križa srečke, 10 gld.	19		—	
Rudolfove srečke, 10 gld.	25		—	
Salmove srečke, 40 gld.	67		75	
Windischgraezove srečke, 20 gld.	74		—	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152		75	
Akcije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v. 2857	50		—	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	94		50	
Papirni rubelj	1		22	
Laskih lir 100	—		—	

List „Mercur“. Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljateljico vred gld. 2.60.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za dosego kolikor mož visokega obrestovanja pri najpopolnejši varnosti naloženih glavnic.